

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI,
ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

ŠTEV. (No.) 94

CHICAGO, ILL., SREDA, 16. MAJA — WEDNESDAY, MAY 16, 1934

LETNIK (VOL.) XLIII

Gradbeni program Roosevelta-Strog deportacijski zakon

V POSEBNI SPOMENICI APELIRA PREDSEDNIK NA KONGRES, NAJ SE TEKOM TEGA ZASEDANJA SPREJME DALEKOSEŽEN GRADBENI ZAKON. — POSPEŠEVANJE ZAPOSLENOSTI IN POVZDIGA JAVNEGA ZDRAVJA JE CILJ PROGRAMA.

Washington, D. C. — V pondeljek je prejel kongres dolgo napovedano predsednikovo spomenico, v kateri se priporoča kot nujna potreba, da se še tekom sedanjega zasedanja sprejme zakon za pospeševanje gradbenih del, kar bo imelo za dobro posledico več zaposlenosti in pospeševanje javnega zdravstva vsled bolj zdravih stanovanj.

"Več naših hiš je že v razpadajočem stanju," govor predsednikova spomenica, "in niso primerne več za človeška bivališča. Potrebujejo popravil in modernizacije, da se jih spravi na standard, ki ga zahteva sedanji čas. Potrebnih je mnogo novih hiš, da se z njimi nadomestijo stare, katere niso več vredne popravila. Skrb za zdravje in za varnost prebivalstva zahteva, da se ta prenovitev in gradba izvrši čimprej, in federalna vlada naj napravi prvi korak in sodeluje v tem oziru s privavnim kapitalom in industrijo. Temelj za to delo moramo postaviti, predno zaključi kongres sedanje zasedanje."

Dva glavna cilja, pravi Roosevelt, bo imel ta program. Prvi, da se s tem pripravi potrebno delo mnogim brezposelnim, drugi, da se dosežejo zdrave stanovanjske razmere. Celotni program se po Rooseveltovem načrtu razdeli v štiri oddelke. Prvi je modernizacija poslopja, popravilo in nove gradbe. Drugi, zavarovalnina za posojila na poslopja. Tretji se bavi z zvezami za posojila in četrti z zavarovalnino posojilnih in stavbinskih društev.

Posojila bi se dajala posameznikom od privavnih denarnih agencij, a taka posojila bi bila zavarovana od vlade. Na nova poslopja naj bi se dala posojila do 80 odstotkov njih pretenjih vrednosti; na poslopja pa, ki obstoje že zdaj, bi bila višina posojil 60 odstotkov njih vrednosti. Obresti na takaj posojila ne smejo biti višje od pet odstotkov in celotna svota bi se potom vsakoletno amortizacijo popolnoma izplačala tekom dvajset let.

Zelo važnim smatra predsednik četrto točko programa, namreč zavarovalnilo za delničarje stavbinskih in posojilnih društev. To bi vrnilo zaupanje v ta društva, kakor je zavarovalnina bančnih vlog vrnila zaupanje v banke.

PLINI OMAMILI OTROKA

Chicago, Ill. — Trije otroci, vsi pod 10 let starci, so se v nedeljo igrali v hiši Antonio Paris, 911 No. Grove Ave., Oak Park. Med svojim poslom so se odpravili v umivalnico, da tam očistijo neki madež z oblike enega otrok. Vrata so zaprli za seboj, vzeli v roke čistilno tekočino in se spravili na delo. Strupeni plini, ki so izhlapevali iz tekočine, pa so kmalu učinkovali in vsi trije otroci so padli v omedlevico. Njih odstop-

nost je opazila Mrs. Paris in, ker vsled zaklenjenih vrat ni mogla v umivalnico, je poklicala nekega soseda, ki je nato skozi okno vdrl v umivalnico in odnesel otroke na prostoto. K zavesti jih je spravilo moštvo ognjegaškega departmanta z dihalnim strojem.

NEVARNOST STAVK

Pred solidarno stavko avto industrijskih delavcev.

Washington, D. C. — Načelnik delavske federacije, Wm. Green, je v nedeljo izrekel svrilo, naj vladna komisija skrbi za to, da se stavka uslužencev pri Fisher body podjetju v Flint, Mich., konča čimprej. Drugače, pravi, obstaja resna nevarnost, da bodo stopili v stavko iz solidarnosti z uslužbeni omenjenega podjetja vsi delavci celotne avto industrije. Avtomobilski delovni odbor je do zdaj zelo malo storil, da bi pomagal delavstvu doseči njega pravice.

UČITELJSTVO KMALU ZO PET DOBI NEKOLIKO

Chicago, Ill. — Učiteljstvo na tukajšnjih publičnih šolah se je dalo v nedeljo zagotovilo, da bo v kratkem dobilo plača za dva tedna, in sicer za prvo polovico oktobra 1933. Do potrebovanih dveh milijonov manjka samo še \$150,000.

PORAST FRANCOSKEGA FAŠIZMA

Pariz, Francija. — V proslavo narodne mučenice Johane d'Arc so se v nedeljo vrstile v tukajšnjem mestu parade, pri katerih se je opazilo, kako silovito je narastla moč francoskega fašizma tekom zadnjega časa. Tisoči in tisoči fašistov so v povorki korakali v strnjeneh vrstah in drugih tisoči gledalev so jim pripeljali burne ovacije.

IZGINULEGA UČENJAKA ISČEJO

Chicago, Ill. — John E. Mellish, ki je svoječasno živel v St. Charles, Ill., in je tam v letu 1931 na otožbo njegove žene

in hčere imel biti vtaknjen v ječo, a je bil pozneje oproščen, je zdaj iskan od oblasti širok Amerike. Mož je namreč sloveč znanstvenik in znanstveniki celična sveta so mu ob sodni obravnavi prišli na pomoč, da je bil izpuščen in se mu je dovolilo, da se je preselil v južno Kalifornijo. Zdaj ga želi dobiti podjetje Corning Glass Works v Corning, N. Y., da pomaga tamkaj pri vlivjanju ston težke leče, katero bodo rabil za največji daljnogled sveta, in pravijo, da je Mellish edini mož, ki bi bil zmožen voditi to delikatno delo.

ost je opazila Mrs. Paris in, ker vsled zaklenjenih vrat ni mogla v umivalnico, je poklicala nekega soseda, ki je nato skozi okno vdrl v umivalnico in odnesel otroke na prostoto. K zavesti jih je spravilo moštvo ognjegaškega departmanta z dihalnim strojem.

POMOČ ZA OSKODOVANCE

Izdaje se načrt za pomoč krajem, prizadetim od suše.

—

Washington, D. C. — Kongresni iz držav, prizadetih od suše, so se organizirali, da vloži zahtevo za pomoč farmarjem, katerim grozi, da bodo uničeni vsi pomladni posevki. Med tem so posamezni kraji sicer dobili nekoliko dežja, vendar se domneva, da je prisel prepozno in tudi ne v zadostni količini, da bi dovolj učinkoval. Tudi v poljedelskem departmamentu se izdaje načrt za pomoč farmarjem, oskodovanim od suše.

—

PREISKUJEJO ZAGONETEN SLUČAJ SMRTI

Tusla, Okla. — Policia je aretirala sedem oseb v zvezi s smrto nekega Chicažana, 24-letnega Vernon Lee. Trije aretirani moški izjavljajo, da so se vozili z Lee in med potjo imeli avtomobilsko nesrečo. V zmedri so se po nesreči odpeljali, a niso opazili, da nimajo Lee s seboj. Omenjenega truplo je policia našla v posesti dveh žensk. Aretacija se je izvršila, ker sta omenjeni ženski znani z Leejevimi tovariši.

NAPADEL RELIEFNO USLUŽBENKO

Chicago, Ill. — Z domnevo, da je ona povzročila, da je bil črtan z javne podpore, je v nedeljo 46letni A. Guerrero, 831 So. Laflin St., na neki reliefni postaji napadel 26letno uslužbenko Miss Frances Allen in ji z britvijo zadal težke poškodbe po obrazu. Divji napadalec, ki ne kaže nikakega kesanja za svoje dejanje, je bil vtaknjen v zapor v policijski stražnici in bo prišel pred sodnijo pod obtožbo napada s smrtnim orojjem, dočim je bilo dekle odpeljano v bolnično in se ji bodo, kakor izjavljajo zdravniki, poznale brazgotine na obrazu skozi celo življenje.

SIRITE AMER. SLOVENCA

OGROMNO DAVČNO BREME

Washington, D. C. — V nedeljo so se izdale v javnost uradne številke glede davkov v državi Illinois. Po teh podatkih se je tekom enega leta, ki se je končalo s 30. januarjem 1932, plačalo v omenjeni državi na davkih nad pol milijarde dolarjev. Povprečno je prislo na vsako osebo davka \$76,46.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Iz stranke radikalnih socijalistov je bilo v nedeljo izključenih sedem članov, kateri so bili v zvezi s škandalom Staviskija. Isto dan je načelnik stranke, Herriot, objavil, da bo stranka podpirala v parlamentu Doumerguevo vlado.

Asuncion, Paraguaj. — Preko meje so prisla poročila, da ameriška poslati Bolivijska nad tukajšnje mesto četo aeroplakov z nalogo, da bombardira to mesto. Vendar pa vlada v mestu, dokajšen mir, kajti pravljost nastopati. Nasprotno pa je dosedanjem zakon pravilni proti tujezemskim zločincem in nima pravega orožja proti njim, da bi jih mogel deportirati. Imigracijski komesar, D. W. MacCormack, se sam razvema za to, da se izpremenijo določbe zakona in se tem ukinete potreba deportacije 465 tujezemcev, kateri se bodo moralni odpraviti iz Amerike 1. julija, dasi so po večini zapravljeni v koristnih poklicih.

Varšava, Poljska. — Dosedanjem min. predsednik Jeźdrzejewicz je podal svojo resignacijo in je obenam dal slovo političnemu življenju. Nasledil ga je prof. L. Kozłowski, dosedanjem finančni podminister.

Annecy, Francija. — Francija se bo končno iznebila bivšega boljševiškega voditelja, Leona Trotzka. V nedeljo je namreč odpotoval iz svojega skrivališča v Chamonix proti Švicariji.

REKORDNO HITRI PREVOZ POSTE

New York, N. Y. — Neki poštni aeroplani je prekošil vse dosedanje rekorde v hitrosti prevoza zračne pošte preko kontinenta. Iz Los Angeles do tukaj je namreč potreboval samo 11 ur in 31 minut. Med potrebo je bilo enkrat pristal, in sicer v Kansas City, da si je vzel zalogo gasolina. To je bil prvi aeroplani, ki je vozil pošto preko kontinenta po novi poti, sklenjeni med vlado in privatno zračno družbo.

RIBOLOV ZA BREZPOSELNE

POTREBA IZPREMEMBE

Kongres predložene izpremembe v imigracijskem zakonu, da se omili kruta strošost.

—

Washington, D. C. — Kongres je bilo stavljenih v razmotrivanje več predlogov, da se izpremenijo sedanja določila imigracijskih zakonov, katera naj bi privela več človeške obzirnosti do mnogih inozemcev, proti katerim se mora z dosedanjimi zakoni s pravokruto nastopati. Nasprotno pa je dosedanjem zakon pravilni proti tujezemskim zločincem in nima pravega orožja proti njim, da bi jih mogel deportirati. Imigracijski komesar, D. W. MacCormack, se sam razvema za to, da se izpremenijo določbe zakona in se tem ukinete potreba deportacije 465 tujezemcev, kateri se bodo moralni odpraviti iz Amerike 1. julija, dasi so po večini zapravljeni v koristnih poklicih.

Neki Geo. Grenier iz Chicago nudi tipičen slučaj v tem oziru.

Mož je prišel nepostavnim potom v Ameriko pred 1. julijem 1924. Kot takemu je dovoljen ostati v Ameriki in ga ne morejo deportirati, dokler ne

gre izven ameriških meja. Ta

ko bi ta mož bil popolnom varen v Ameriki, ako bi ne bil med tem časom stopil na kanadska tla, dasi samo za deset minut.

Nekoč si je hotel ogledati Niagarski slap od kanadske strani in je vsled tega šel preko meje.

Grenier je popularna pozabil na ta dogodek, da pride kdo iz Jame

polno žena, otrok in starcev, ki so vsi hoteli izvedeti, kako je z njihovimi možmi,

četci, oziroma sinovi. Kmalu se je pojabil pri vhodu iz Jame

vozač Ismet Brigi, ves črn in občgan ter zastrupljen od plinov, se je opotekal, da so ga moralni tovariši pridržati, da ni padel. Mogel je samo še spre

govoriti: "Vsi so mrtvi!" — na

kar je padel v nezavest in se

toda zapomnila si ga je njego

pa niso bili vsi mrtvi, pa

pa so izylekli iz razvalin, kate

razporoko. Javila ga je obla

stem, da se maščuje nad njim, na, 137 mrtvih. Izmed vseh ru

in tako bo moral zaradi tistih

deset minut oditi v svojo domovo Francijo. Tam ga pa poleg

tega čaka še vojno sodišče, ker

je svoječasno dezertiral iz ar-

Iz Jugoslavije.

"STARJA JAMA" SMRTI V KAKNJU, KI JE ZAHTEVALA POLDRUG STO ČLOVEŠKIH ŽIVLJENJ. — BOROVNIŠKI DELAVEC PRAVI, DA JE IZNASEL "PERPETUUM MOBILE". — SMRTNA KOSA, NOVICE IN DRUGO.

Rudniška katastrofa

Že 24. aprila je bilo poročeno v tem listu o strašni nesreči v bosanskem rudniku Kaknj, kjer je po takratnih telefonskih poročilih našlo smrt 250 rudarjev. Sedaj pa poročajo starosnički listi bolj natanko o strašni nesreči, ki je največja katastrofa te vrste v Jugoslaviji in na vsem Balkanu.

Borovnica. — Talentiran sa- mousk je tukajšnji delavec M. T., ki je silno tehnično nadarjen. Izumil je že pred nekaj leti in napravil majhno lokomobilno na bencinski pogon, ki mu je pa potem po nesreči eksplodirala. Vzrok je bil najbrž v preveliki topotni bencinski energiji, s katero je lokomobil kupil. Nadalje je napravil majhen pisalni stroj, deloma le- sen, ki se je prav malo razlikoval od pravega in je tudi lahko tipkal na njem. — Sedaj so se

pa kar naenkrat pojavile gorovice, da je napravil stroj "perpetuum mobile". Pravi, da je ta stroj podoben nekakemu vretenju, ki se samo ob svoji teži vrte ne prestano ter pri vrtenju ne potrebuje nikake topotne ali druge energije. Sedaj bo svoj stroj napravil popolnoma iz železa. Morda se mu pa le posreči. Vsekakor so ti poskušani zanimivi in pričajo o velikem talentu.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Hermína Frisch, vdova šolskega svetnika. — V Celju je umrl Franc Dolenc — V Ljubljani je umrla Helena Zaplotnik. — V Celju je umrla Marija Petrovič, zasebnica, stara 60 let.

AMERIKANSKI SLOVENEC

*The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.*
Established 1851.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.
Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročila:
Za celo leto \$5.00 For one year \$5.00
Za pol leta 2.50 For half a year 2.50
Za četr leta 1.50 For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00 For one year \$6.00
Za pol leta 3.00 For half a year 3.00
Za četr leta 1.75 For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevnim, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega določnega. — Na dopise brez podpisu se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Illinois za NRA

Skoro tri tedne je vladala borba v državnem kapitolu v Springfieldu za državno odobritev NRA in njenih pravilnikov. Zadnji teden je predloga šla skozi v zakonodaji in v senatski zbornici in država Illinois je na ta način državno uzakonila NRA in njene pravilnike.

Opozicija iz republikanskih vrst se je silovito upirala predlogu, in je končno podlegla in predloga je zmaga. S tem se je država Illinois potom svoje zakonodaje častno zavezala, da bo podpirala NRA in njene pravilnike in tudi s svojimi zakoni pažila na to, da se bo v njenih mejah ščitila in izvajala NRA in njeni pravilniki.

Zvezna administracija je pazno sledila boju zadnjih dni v Springfieldu. Ze pred nekaj tedni se je dalo razumeti javnosti in vsem državam, da one države, ki se bodo izrazile proti NRA, to je, da ne bi hotele podpirati njenih pravilnikov, se bodo smatrali kot nasprotnice NRA, katera se trudi, da pomaga deželi do čimprejšnje gospodarske obnove. Take države, oziroma industrije takih držav bi občutile nekak bojkot prej ali slej, ker tudi administracija ima svojo moč in lahko patronizira industrije v onih državah, ki podpirajo 100 odstotno NRA in njene pravilnike. Guverner Horner je to dobro razumel, zato se je trudil na vso moč, da je pridobil potrebitno večino v zbornicah za NRA in njene pravilnike, da industrija v Illinoisu, katere ni malo, vsled tega ne bi trpela pred kakimi morebitnimi upravnimi zapostavljenji.

Popolni aparat NRA in njenih pravilnikov bo v teku po 1. juliju, ko bo vzela v svoje roke nadziranje izpolnjevanja pravilnikov tudi država sama. Večina pravilnikov je že v veljavni.

NRA in njeni pravilniki so bili zadnje tedne hudo kritizirani. V resnicu pa so pravilniki na mestu in potrebeni. Zlasti pravilniki, ki določajo enotne prodajne cene. Konkurenca med trgovci in obrtniki je bila zadnja leta naravnost samomorilna za trgovino in obrt. Svoboda v tem oziru je marsikom dajala nevarno orožje v roko. Bogatejši trgovci in obrtniki so v tem oziru z divjo nesmiselnou konkurenco uničevali male trgovine in obrti. Tako, da se je večkrat kako blago ceneje prodajalo, kar ga je mogel mali trgovec ali obrtnik nabavljati. Trpelo je vsled tega vse.

Tiskarska obrt je od 1. maja naprej pod obveznim pravilnikom in tiskarji imajo določene cene, pod katere ne smejo. Merilo za najniže cene je "Franklin Printing Catalogue". Tiskarna, ki od 1. maja naprej da cenejše cene, kakor jih določa, omenjeni splošno priznani tiskarski cenik, zapade kazni, ki jo dolča za take prestopek tiskarski pravilnik.

Slične pravilnike imajo že tudi druge obrti. Zadnje tedne je bilo obravnavanih že par slučajev za prestopek pred sodnimi in kršilci pravilnikov so bili kaznovani. Vse to kaže, da se z oblastmi ni šaliti. Obenem pa so pravilniki tukaj ne zato, da trgovcem in obrtnikom škodujejo, marveč zato, da jih obvarujejo pred unicevalno konkurenco. Zato je prav in na mestu, da se trgovci in obrtniki pravilnikov in njihovih določb, strogo držijo. Pa tudi publike naj podpira one, ki se držijo in spreči izpolnjevanje pravilnika. S tem se bo pomagalo, da bodo trgovine in obrti lažje izhajali. In končno bo to tudi v korist dežavcem, ker čimprej se podjetja okrepe, tem lažje bodo do-

volila tudi delavcem boljši zasluzek.

NRA je tukaj, da narodu koristi in ne, da mu škoduje. Ker se trgovci in industrijalci sami niso znali kontrolirati, je popolnoma na mestu, da je stopil Stric Sam s palico za njihov hrbot in da jih čuva, da ne zaidejo v popolni propad.

s prošnjo obrnejo na Com. Council, kakor tudi na našega guvernerja za znižanje davkov v tem letu vsled te katastrofe, ki je res mnoge hudo prizadela.

Znano je že iz govorov našega župana, da le socijalistična stranka je zmožna kaj storiti. Sedaj ima naš župan s svojim kabinetom lepo priliko pokazati svojo naklonjenost do prizadetih milwauških meščanov, zlasti teh, ki so brez vseh sredstev. Ako bi se jih zglasilo zadostno število, sem tudi jaz glašalo votlo grménje. Komaj nekaj minut za tem se vsije pripravljen z vami sodelovati nad mestom kot kurja jajca debela toča; ne samo to, kar cele ledene kepe so padale dol in s treskom udarjale po strehah naših hiš in po oknih. Bilo je nekaj groznega, da kaj podobnega še nismo doživeli. Nekdaj še nismo imeli prilike videti tako debele točo, ki je v teku petih minut naredila ogromno škodo tako na strehah, oknih, cvetočem drevo in cveteličih rožah. — Ta strašna nevihta je trajala komaj približno pet minut. Največ škode je napravila v mestu na strehah, ki so pokrite s takozanimi strešnim papirjem. Vse so preluknjane in izgledajo sedaj, kakor raztrgana odeja. Po veliki večini je vsaka hiša prizadeta več ali manj. Posestnikom sedaj nikaže drugega, kakor da strehe prekrijejo z novim strešnim papirjem, drugače bodo imeli še večjo škodo, če bo še kedaj devetvalo. Tudi jaz sem bil prizadet. Toča mi je vso streho raztrgala, katero sem že sedaj dal na novo prekriti, da se tako obvarujem druge škode, ki bi jo povzročilo morebitno devetno vreme. Pa tudi okna, katera je toča dosegla, so se pod udarcem zdrobila. Le sreča, da je bilo med to nevihto še precej mirno in ni bila nevihta v viharjem, ker v tem slučaju bi ne ostopalo nobeno okno celo. — Največ škode na oknih je v mestnih parkih. V Mitchell parku so zračunalni, da je na tamošnjih pobitih štipah škoda od \$800 do \$1000. —

Ker ravno pišem, naj pa še napišem par vrstic v spomin našemu pred letom dni umrliemu sinku Leopoldu Laurihi. — Čepravno je že leto dni, od kar si nas zapustil ti, — vendor gledal skozi odprtino v zastonji spomini so še sveži, — karu. Neki novi statist, ki bi morali so bili prve dni. — Na grobom predstavljal častnika in se bu tvojem spomeniku stoji, — še je v svoji častniški uniformi veličal samemu sebi važen, je nelepsi spomenik pa imamo mi naših sreč.

Frank in Mary Laurihi.

— ANEKDOTA

Pred pričetkom neke predstave je ravnatelj Brahm po-

zdravil in je na svoji seji v pe-

tek odobril, da se nekoliko zviša-

voznina na taksi avtomobilih, ki

vozijo po tukajnjem mestu.

Zdaj velja cena 15 centov za

vsako miljo, po noyi odredbi pa

bila voznina za prvo tretjino

milje 15 centov in za vsaki na-

daljnji dve tretjini milje 10 centov.

Sklep pa mora odobriti še celotni mestni svet, ki je o tem razmotril ta ponedeljek.

— LESNA PLOČEVINA

Na Švedskem so izumili nov

material, ki si je pričel že o-

svajati svet. Gre za tako zvano

"lesno pločevino", t. j. les, ki je

zrezan na tenke liste in prepo-

jen z določenimi kemikalijami,

da postane nepropusten za vo-

do in odporen zoper vročino,

kislino, bencin in druge snovi,

obenem pa izvrsten izolacijski

materijal za električne nape-

ljave. V topoti se da takšna

lesna pločevina zvaljavi v po-

znenino kruftos. Izjavil je, da iz-

vaja žena nad njim pravotiran-

stvo. Ne dovoli mu niti, da bi se

karbonačni industriji, uporab-

bil, in mu skrije milo: ne pusti

na je pa tudi koton furnir in kot-

mu, da bi odpril radio; preteplja

preproga, ki se z vročim likal-

ne, da bi ne škodilo, če se ga je že s svečnikom, da so bile nikom prilepi na steno.

Oče in sin. — Oče: Ne morem trpeti ljudi, ki nič ne dela. Zapomni si, da je moj oče delal in da mora tudi moj sin delati.

Dobro zdravilo. — To zdravilo je čudovito učinkovalo. Zjutraj sem vam predpisal kroglice in zdaj že imate dva funta več. Koliko ste jih vzeli?

— Povsem jasno, dva funta.

Komaj poročeni mož. — Zaka-

si tako potrt?

— Oh, moja žena hoče neprestanu denarja!

— Kaj pa dela s tolikim de-

narjem?

— Ne vem, ker ji še nisem dal ničesar.

Kje je sreča. — Kaj pa či-
taš? Ah, roman! Se konča sreča?

— Ne vém, ali je konec srečen ali ne. Vem samo, da se vzameta.

Profesorska. — Ves razred gleda na ubogega dijaka, ki ga je poklical g. ravnatelj na oder.

— Vi torej priznavate, da ste napisali na desko: Profesor matematike je velik osel?

— Da, gospod ravnatelj.

— No ja, — meni g. ravnatelj, — veseli me, da ste povedali resnico.

Baš nasprotno. — Kakšen je vaš poklic?

— Inkasant sem.

— To mora biti zoperno de-
to, kajne? Nikjer niste dobro-
došli.

— Baš nasprotno. Večina ljudi me prosi, naj pride drugič.

V živalskem vrtu. — Poglej, babica, tega krasnega tiča.

— Da, zares je lep in tudi ne kriči tako grdo, kakor nekateri dečki.

— Da, saj mu tudi ne umiva vratu.

Preveč pomoči. — Miha leže na konja, pa ne more nanj, koliko se tudi trudi. Zaklici: Svet Anton in sv. Jakob, pomagajta, moram na konja, da pojedim po zdravniku, ker so mati bolna.

Nato se se enkrat zažene in res se skobaca na konja, ali po drugi strani pada spet dol. Nekaj zagodrnja: Seveda, če oboj pokrovata z iste strani! — Vsak na svojo stran, pa bo šlo.

Raztolmačil je. — Janecek (slika ogleduje štoklje v zoologičnem vrtu): Čemu neki imajo te živali tako visoke noge?

Oče: Joj, si ti neumen! Kaj naj storijo, če voda naraste? Saj bi se potopile, če bi imele krajše noge.

STRAŠNA NOĆ**MILWAUKEE, Wis.**

Doživelj smo te dni nekaj takega, kar zgodovina našega mesta ne pomni. — Cele štiri mesece tega leta smo imeli stalno mrzlo v vetrovno vreme. Skoro vedno je pihal zapadnik ali severovzhodnik. Do meseca maja smo imeli samo štiri toplice dneve, da smo lahko za trenutek pozabili na tople peči. Prvi teden v maju so se vetrovi naenkrat preobrnili in zapihali je močan jug, ki je pridrvel k nam nekje iz Teksasa ter naglo dvignil temperaturo, da je vstrečalo vso srebro kazalo že 91 stopinj. Tako je maj že v prvih dneh napravil rekord, ki ga ta mesec še ni imel v Milwaukee že 23 let. Drevje po mestnih parkih in hišnih vrtovih se je v par dneh razvretelo in se odobil v bleščajočo belo in pisano oblike. Ptički so veselo prepevajali skozi vratila, kjer so po vetročilih dresenih vevjah in se veselili tople pomlad, ki je vendar enkrat pripravil za raztrgovanje. — Ta strašna nevihta je trajala komaj približno pet minut. Največ škode je napravila v mestu na strehah, ki so pokrite s takozanimi strešnim papirjem. Vse so preluknjane in izgledajo sedaj, kakor raztrgana odeja. Po veliki večini je vsaka hiša prizadeta več ali manj. Posestnikom sedaj nikaže drugega, kakor da strehe prekrijejo z novim strešnim papirjem, drugače bodo imeli še večjo škodo, če bo še kedaj devetvalo. Tudi jaz sem bil prizadet. Toča mi je vso streho raztrgala, katero sem že sedaj dal na novo prekriti, da se tako obvarujem druge škode, ki bi jo povzročilo morebitno devetno vreme. Pa tudi okna, katera je toča dosegla, so se pod udarcem zdrobila. Le sreča, da je bilo med to nevihto še precej mirno in ni bila nevihta v viharjem, ker v tem slučaju bi ne ostopalo nobeno okno celo. — Največ škode na oknih je v mestnih parkih. V Mitchell parku so zračunalni, da je na tamošnjih pobitih štipah škoda od \$800 do \$1000. —

G. W. Raly.

KAKO JE MED ROJAKI V COLORADO**CANON CITY, Colo.**

V okolici Canon City

Zapadna Slovanska

Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
 Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 Tainik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornica: Mary Grum, 2494 Washington St., Denver, Colo.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 2. porotnica: Johana V. Marva, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
 3. porotnik: Joe Lipsker, Jr., Rockvale, Colo.
 4. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
 5. porotnik: Dan Radovich, 179 N. Main, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Pročiže za sprejem in odrali oddelki, spremembe zavarovanju, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. si prizorja vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zveze, naj se oglaši pri tajniku najblžnjega, društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev, zadostuje osem, esch. Gledate ustvarjanje novih društev pošte glavnih tajnikov na zahtevo vsa pojasnila in potrebe liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

Dopisi lokalnih društev

PUEBLO BOOSTERS

Pueblo, Colo.

Kakor vam je znano, bo predstavljen Pueblo Boosters dne 20. maja svojo sejo, po seji se pa začne lepa igra, katera bo predstavljena vsem materam. Bo sicer to teden pozneje, po Materinem dnevu, a smo morali to preložiti, radi društva Krščanskih Mater, ki imajo ta dan skupno sv. obhajilo.

Drage matere, vse ste prav prizajno vabljene, da se v obilnem številu udeležite. Videle boste, kako se vam hočejo vaši otroci skazati za vaš Materin dan. Upam, da boste s prisreditvijo vse zadovoljne, ker boste videle, da se zares trudimo z otroci in da res imamo veliko dela, na kar pa ne gledamo, samo, da naše mladinsko društvo Pueblo Boosters raste in napreduje. — Po, igri bo prosta zabava za vse.

Kakor je vam, matere in očetje znano, bomo imeli zvezčer plesno veselico, na katero vas spet prav uljudno vabimo, da se v velikem številu odzovete. Vstopina je majhna in kar bo dobitka, bo vse v prid vaših otrok in naše prazne blagajne. Torej nasvidenje v nedeljo 20. maja, v dvorani sv. Jožefa, kjer bomo obhajali Materin dan, dan naplješega imena. — Pozdravljam vse matere, tudi moje mater ter okraj morja v stari domovini, ki je že v svojem 83. letu. Draga mati, rada bi vam podala šopek evtic za vaš veliki dan, da ker je med nama tako velika razdalja in široka luža, vam cvetje le v duhu pošiljam in vam želim, da bi v zdravju dočakali drugega Materinega dne.

Pozdrav vsem bralcem tega lista, listu pa veliko naročnikov in veliko uspeha.

Rose Lesa, supervisor, Pueblo Boosters.

All members of the WSA are invited to attend.

On Tuesday, May 29, the evening before Memorial day, the Trail Blazers Lodge will hold a "BOX-SOCIAL" at the Slovenian Hall, 4408 Washington St. This is to be a private affair by invitation. Please secure your invitations from any officers or member, however, if you fail to do so you may secure one at the door upon recognition by a member. Admission will be 10¢ per each Gentleman, or Lady without a box of lunch. Ladies bringing a box of lunch will be admitted free and they are requested to nicely decorate said lunch-box and place their name inside.

The program will consist of dancing and fun galore. Don't miss this glorious event and evening of pleasure for your

selves, neighbors and friends.

Geo. J. Miroslavich, Pres.

UNITED COMRADES ZAT ZO!

Denver, Colo.

Judge: "Are you married or single?"

T. B. Florest: "I really don't know your Honor, I've had amnesia twice!"

Teacher: "Every day we breath oxygen. What do we breath at night, Joe K.?"

Joe K.: "Nitrogen."

Hank P. (After guzzling 3.2 and bumping into a lamp post): "Excuse me, sir. (Bumping into a fire hydrant) Excuse me, little boy. (Bumping into a second lamp-post and falling down) "Well, I'll just sit here until the crowd passes."

Overheard At Last Sunday's Ball Game

Mrs. Jersin asked Mr. Peketz who is the referee and the crowd wanted to know whether it was a prize fight or a ball game. (Applause and laughter.)

The manager of the opposing team was short one player and was advised to make a selection from one of the boys of the crowd under fifteen years of age, whereupon he walked over and dragged out Anthony Jersin to fill in at right field (or wrong field).

Mrs. Joe Jenkins and Bernice Gallagher were all decked out in gridiron toggs yelling for the U. C's to make another touchdown until Geo Miroslavich called their attention they were watching a game of "galloping dominoes" back of the catcher's box. This summer heat makes people do funny things.

Mr. Tezak, Sr. and Mr. Joseph Pavlakovich in rooting shouted: "Daj, daj po glavi!" Some stranger in the crowd objected: "Never say 'Die,' United Comrades!"

Jokingly yours,

Joe J. Jenkins.

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41 W.S.A.

Denver, Colo.

At our next meeting on Monday, May 21, the Annual Memorial Services will be held in accordance with the Ritual of our Association.

All the members are requested to attend so that we may fittingly observe this tribute of love and esteem to the memory of our departed members.

Appropriate music will be rendered for the occasion by a special mixed quartette consisting of Helen Skul, Agnes Kucbler, Ferdie Cain and Geo Miroslavich. The accompanists will be Frank Gray and Louis Tezak.

Hon. Eugene Veralli, President of the Denver City Council, and a faithful member of our lodge, will be the main speaker. The subject of his address will be: "The Spirit of Brotherly Love and Fraternal Duty toward our Loved Ones Who Have Departed."

All members of the WSA are invited to attend.

On Tuesday, May 29, the evening before Memorial day, the Trail Blazers Lodge will hold a "BOX-SOCIAL" at the Slovenian Hall, 4408 Washington St.

This is to be a private affair by invitation. Please secure your invitations from any officers or member, however, if you fail to do so you may secure one at the door upon recognition by a member. Admission will be 10¢ per

each Gentleman, or Lady without a box of lunch. Ladies bringing a box of lunch will be admitted free and they are requested to nicely decorate said lunch-box and place their name inside.

The program will consist of dancing and fun galore. Don't miss this glorious event and evening of pleasure for your

we think, we shall close now, and we'll be on the air again next week. **The Two Spies.**

BASEBALL REPORT

Denver, Colo.

Innings 1 2 3 4 5 6 7 8 9 R H E
 Talarico 2 0 1 0 1 0 2 0 0 6 7 2
 U. C's 0 1 0 1 0 0 3 0 0 5 9 0

The United Comrades played their first game with Talarico Jr.s. last Sunday, May 6th and boy, what a game, even if we did lose by one run. The score was six to five, in favor of the Talarico Jr.s.

Our pitcher, Eddie Perme worked out in swell shape, he pitched a tight nine inning game without flushing. Tony Tezak made a first base hit and Woods Tanko, our third baseman, hit a single that brought in Tony for the first run which was in the second inning. In the fourth inning Wood hit a second bagger. Lee Canjar who plays right short followed up with a single that brought in Woods for the second run of the game.

Seventh inning was a great inning that turned out to be a keen rally, Lee got a single and Zinky Gainer, short-stop got another single, with two men on bases they walked Eddie Perme for a second time in the game (they must be afraid of you, Eddie). All bases were full and Woods made a first base hit bringing in Lee and Zinky that put our score up to four runs.

Ed Mouser hit a second bagger and Woods came in for the fifth run.

With no runs for either side in the eighth or ninth the game ended. The score being six to five in their favor, but oh boy! watta game, watta game.

The lineup is as follows: Manager — Tony Tezak, Catcher — Tony Tezak, Pitcher — Eddie Perme, First base — Ed Mouser, Second base — Louis Tezak, Third base — Woods Tanko, Left short — Zinky Gainer, Right short — Lee Canjar, Center field — Joe Gorniak, Left field — John Horvat, Sub — Frank Gray, Frank Arko.

The whole team worked in good order with some of the best team work that I have ever seen in opening season games. We U. C's are scheduled with the Polidoris Grocery for the coming Sunday, May 13th. Watch the Sunday Post or News for our scheduled games every week. I will report on the games in this paper on the following week.

Yours truly,
 Joe J. Jenkins,
 Jvenile Supervisor.

BETTY'S ADVENTURE

Chicago, Ill.

Mollie Braden led Betty to a large window. "Come see my flowers," she said. "Aren't they lovely?" Then when she had Betty away from the others, she asked anxiously, "What's the matter dear?"

"I—I—shouldn't—have come,"

Betty sobbed. "But we're very glad to have you. The children are going to have a splendid party," said Mollie Braden. "I—I—r—ran away; Auntie will think I am lost."

"I, know your aunt," said Mrs. Braden. "She'll be glad to have you enjoy yourself. Come, we'll telephone her, then you must play games with the children." After she had explained to aunt Helen how Betty happened to be there, and had permission for her to stay, Mrs. Braden said, "Now my dear, we'll make you think the juveniles are the nicest children, you know."

"Juveniles?" asked Betty. "I don't know—" "Don't you know about Western Slovonic Association?

We hope to say, that they will continue the good work, which our former officers had been doing. We are very sorry to say, that we have to lose our former secretary Miss Frances Primozich, who had worked so much for our wonderful branch, we know that she will always be with us at all times. We have to thank all officers for their work and sacrifice which they had done for our branch; may they be paid one day for all.

Our supervisor Mr. Jurjovec announced another free show for Wednesday, May 16, at 4 P. M. sharp. Please, meet by the St. Stephen's School Hall. Frances Primozich will be there to take you to the theater. We have to thank and appreciate our supervisor Mr. Jurjovec for giving us such opportunities to go to show. Well,

tion juveniles?" asked the girls who had been so friendly in the car. "Come, I'll tell you 'bout us as we go to play." Mrs. Braden took the children to a yard with large trees. "We call this place Greenland," Mabel said, "because it is so green and lovely. I know you'll like it." Then she told about the juveniles. "We're just the splendiest society, and we all love to go to the meetings," she finished as they started to play games. Late that afternoon the children were taken home. It was a tired but happy Betty who told aunt Helen all about the wonderful day. "Nothing could be nicer than those juveniles and their party," she declared. "They were perfectly lovely to me. Their society teaches them to be kind you know."

RIDDLE

What Were They?

A man made shoes but not in leather;

All four elements mixed together:

Every customer took two pair.

Fire, water earth and air.

Bernice Fajfar.

TO IN ONO

DOKUMENT KRALJA DA-
RIA

Orientalski institut chicanske univerze vodi že dalj časa izkopavanja stare perzijske prestolnice Perzpolis. Nedavno so profesorji, ki vodijo ta izkopavanja, odkrili, da leže pod razvalinami neke stavbe ostanki palče, ki je merila v stranski dolžini 65 m. Med temeljnimi kamni palče so odkrili dve plošči, debeli pol-drug milimeter. Prva plošča je bila srebrna, druga pa zlata.

Pri ploščah so napisi v treh jezikih: v stari perzijski, elamski in babilonščini. Napis je na našem: "Danij, kralj, kraljev sin Histeja in Ahamenej, Darij, kralj, govori: To je kraljestvo, v katerem vlada moja oblast, od ozemlja Saksov v pokrajini Sogd do Kuša, od Inde do Ibarda, ki so mi ga naklonili bogovi po Ormuzu, najvišjem bogu. Naj se vse to obrani zama in za mojo vladarsko hišo!"

Na ploščah so napisi v treh jezikih: v stari perzijski, elamski in babilonščini. Napis je na našem: "Danij, kralj, kraljev sin Histeja in Ahamenej, Darij, kralj, govori: To je kraljestvo, v katerem vlada moja oblast, od ozemlja Saksov v pokrajini Sogd do Kuša, od Inde do Ibarda, ki so mi ga naklonili bogovi po Ormuzu, najvišjem bogu. Naj se vse to obrani zama in za mojo vladarsko hišo!"

KITAJSKAIMA ŠEST GLAV-
NIH MEST

V starih časih se je sedem mest potegovalo za čast Homerejevega rojstnega kraja. Danes trije šest mest na Daljnem vzhodu, da sodi njim naslov metropole kitajskega kraljestva oziroma republike. Največji pravico do te časti ima gotovo Nanking, ker je sedež republikanske vlade; toda Peiping, nekdajne glavno mestno, se noče odpovedati tej časti in se sklicuje na to, da po-

KITAJSKAIMA ŠEST GLAV-
NIH MEST

Na poti v stari kraj je lahko prijeti do New Yorka in ravno tako lahko do Ljubljane do temnijejšega doma. Gre samo za vprašanje: Kakšna pot bo od New Yorka do Ljubljane.

Noxinar je ubral za njim

in pri kozarecu vina je zvedel, kdo je izobrazeni cestni pometač. Mladost je preživel v razkošju, njegov oče je bil zadnji carski guverner na Kavkazu. Kot mlad veliki knez je stopil v elitni polk, kot častnik se je udeležil svetovne vojne, po revoluciji se je pa pridružil Wranglovi armadi. Po njem porazu je pobegnil v Constanto, kjer je odpril gostilno, pa je prišel kmalu na berško palico. Nekaj časa se je preživil s prodajanjem vžigalnic. Letos je bilo pa v Bukaresti mno-

OD NEW YORKA DO
LJUBLJANE

Na poti v stari kraj je lahko prijeti do New Yorka in ravno tako lahko do Ljubljane do temnijejšega doma. Gre samo za vprašanje: Kakšna pot bo od New Yorka do Ljubljane.

Potnike skupnega potovanja

16. junija

na znanem in priljubljenem brzoparniku

ILE DE FRANCE

ZAMETENE STOPINJE

Spisal
HENRY BORDEAUX

Prevela
KRISTA HAFNER

Mark je odšel v obednico, ki je zelo široka in svetla. Le težko je našel prostor, ki so mu ga bili prihranili poleg hčerke. Julka je komaj opazila, da se je vrnil, blebetala in smejala se je s sosedo, Silvijo Monestier, ki je bila istih let in katero je bila že nekajkrati videla v Pariz. Bila je zelo srečna, da jo je zopet našla na Velikem Svetem Bernardu. Svet je tako majhen in kamorkoli gremo: k morju, na goro ali v tujino, skoraj povsod najdemo znance, in navadno takega, ki smo se ga najmanj nadejali. Silvin oče, Mihail Monestier, je pristopil k Marku in ga potrepljal po ramu: "Vi tukaj? Kakšno naključje!"

Marku je bilo to srečanje neprijetno. Iskal je izgovora: "Radi gora. Zdravnik jih je svedoval za hčerko."

"Moji tudi. Prihajava iz Curnmayeurja in greva v Caux na oni strani Lemanskega jezera. Caux ima milo podnebje in tam se udobno živi. Zakaj ne bi šli tudi Vi z nama? Otroka se tako dobro razumeta. Samemu pa je človeku dolgčas. Ce bi vedeli!"

"Ne vem še, kaj bom storil."

Hladno, skoraj prevzetno je odgovoril na priznano vabilo gospoda Monestiera. Komaj pa ga je ta zapustil, mu je bilo žal, da je bil takoj neljuden. Njegov zbgani krik: "Samemu je človeku dolgčas," in drugi: "Ce bi vedeli!" — v tem bi bilo lahko toliko nesramnosti in zasmehovanja — sta bila le izraz notranje tegobe.

Gospod Monestier, ki mu je bila umrla oboževana žena in je odslej živel osamljen, je sprejaval svoje žalostne spomine na nekdajno ljubezen v svojonezdraljivo žalost po vseh krajinah, ki so jih zdravniki predpisovali njegovi hčerkki edinki. Po vsem videzu še malo ni sluštil o naključju, ki je tako nenadno poklicalo sem gori Marka Romenaya.

Zakaj mu ni zaupal? Ni li Mark občutil njegove bolesti, njegovih samotnih misli? Priognil se je nekoliko in ga je zagledal, kako je rezal hčerkki meso na krožniku in materinsko skrbel zanjo; prijateljsko mu je pokimal, da bi ublažil svoj prvi vtis. In v tem tipu je pred kadečim se krožnikom, v hrušču razgovarova in smeha, občutil, da žalostna igra njegovega življenja nikogar ne zanima in ne ustavlja navadnega teka stvari, da živi povsem neopažena sredi naraščajočega hrupa med kosilom pri gostilniški mizi.

Okoli štirideset do petdeset hribolazcev je bilo zbranih okoli te mize, ki je imela obliko podkve. V sredi je sedel oče hišnik in skrbel, da je nekaj ostalo tudi za tiste, ki so prišli prepozno. Hrana je bila preprosta, toda obilna. Prisrčno, vse bolj domače ozračje nego v kakem hotelu se je razvilo med gosti raznih narodnosti. Privlačevalo jih je dobro ime te hiše in dobrodošnost teh menihov. Julka in njena prijateljica sta nagajali dvema Italijankama, ki sta jima sedeli nasproti; bili sta še zelo mladi, nosili sta rdeče čepice in modre oblekce, vesela, rjava obraza so oživljale skoraj prevelike oči: bili sta grdi, pa videti je bilo, da bosta postali še lepi. Na drugem koncu se je debel nemški študent z načinkami, plavolas, siten in klepetav neprstano ustil z svojimi čudnimi stavki. Poleg njega je kazil družbo zaljubljen parček: moški je bil v brezhibnem modnem suknuju z visokim in preveč belim ovratnikom s črno ovratnico, srajca na prsih in v zapestju je blestela, lasje so bili skrtačeni, ves je bil blesteč in utrт z mazili; ona nalepotičena ko skrinjica za svinčnije: pravcata slika iz modnega časnika. Gruča angleških hribolazcev z ožganimi rjavimi obrazmi je razpravljala, kakor je bilo videti iz njihovih kretanj, o neki gorski poti. Ves ta pisani svet, ki se ga je dojmlil ostri zrak, pro-

"Kako veselo je na Sv. Bernardu, papa!" je vzliknila. "In kaki si si to imenito izmisliš, da sveta prisla iz Pariza semkaj!"

Ploskala je z rokami, skakala, postajala nemirna in vlekla za lase Silvijo Monestier, ki ni bila tako živahnina in jo je njen oče bolj strogo vzgajal. Na hodniku je slovkovala znameniti napis v zlatih črkah na črnom marmorju: Napoleonu Primo Francorum Imperatoru Semper Augusto...

"Napoleon je prišel semkaj," je hotel gospod Monestier razlagati deklicama. "Bil je velik general, ki je povsod zmagoval."

Toda Julka se je uprala, saj vendar že pozna zgodbino in se je ne bo šele učila:

"Vem, vem. Sicer pa ni prišel sem, ampak gor. Gospa Acherjeva ga je videla."

(Dalje prih.)

O TEM IN ONEM

UMRJE NAJ, KDOR KRŠI FARAONOV MIR!

stost in dolga hoja, je jedel s lastjo v trepetajoči luči redkih svetiljk. Ob teh so bili obrati zdaj v senci, zdaj zopet so se risale na njih neenake, svetle liste.

"Kako je prijetno!" je mahoma bleknila Julka. Ob prihodu je bila vsa zaspvana, zdaj pa se je vsa spremnila od veselja. Otrok, ki zna izrabiti trenutne užitke, si je naslikal bajne počitnice: stanovali bodo v pravljični vili, podobni temu gostišču; pot tja je dolga in hiša sama je obsežna in polna strohov, ima dolge hodnike in čudni ljudje stanujejo v njej: govorje čudno mešanico jezikov kakor ob zidanju babilonskega stolpa, kakor je bila čitala v svetem pismu. Se malo ni slutila, da je bila njena mati — tista mama, ki je bila pred desetimi meseci tako skrivnostno izginila in o kateri je bilo bolje molčati, kakor je sklepala iz očetovega molka in izogibanja gospe Acherjeve — tudi tu, pod isto streho, da je le s težavo ušla smrti in je še vedno tako slab, da ji najmanjše genotje lahko škoduje. Kaj bi odgovorila, če bi ji povedali, da bo drugi dan videla? Toda ne, ne bo je videla! Njenih nežnih možganov ne smejo razburjati! In zase, kaj je odločil Mark?

Kaj je odločil? Ni več misil na to. Vdal se je udobnosti, prevzel ga je telesno življenje, ki uspava tegobo in voljo in v njem se je porajalo močno nagnjenje, da si znova poživi moči po dolgi, utrudljivi poti. Zares ni več občutil strahu, vdal se je trenutku. Ta kos pečene govedine, s krompirjem je zelo okusen, čeprav je nekoliko trd, in to mrizo vino je lahka pijača. Najtežjim uram v življenju, najhujši zbganosti sledi trenutek olajšanja, ko se človeški stroj znova popravi, da je pripravljen na najhujše preizkušnje.

Hrup ob vratih ga je zmotil. Kakor bi hodila mimo četa vojakov! Le še trobentanja in bobnanja bi bilo treba.

"Moje gojenke gredo," je glasno povedal oče hišnik.

Opravičil se je, zapustil omizje in šel novim gostom naproti, da jih nasiti in spravi pod streho. Kmalu pa se je vrnil z njimi v obednico, kamor je sililo dvajset do trideset lačnih ust, bili so dekleci od petnajst do dvajset let. Kite so jim visele po hrbitu, preko ramen so nosile plašče, v rokah pa so imele palice; lica so jim žrela in zdravje jim je sijalo z obraza, dobrovoljno so se smerjale in glasno in živahnino čebljale. Za njimi se je prikazalo nekaj profesorjev, ki so jih skušali obdržati v redu, kakor vojaški naredniki nenačajene novince. Že so se prve polastile praznhi sedežev, medtem ko so druge čakale na goste, ki so pravkar použivali sir ali sadje in so brez usmiljenja moralni razumeti, da se morajo umekniti. Radi ali neradi so se vdali in Julka, ki je tudi vstala, se je posmehjala živemu zboru, ki je s svojim hrupom še povečal njeno veselje.

"Kako veselo je na Sv. Bernardu, papa!" je vzliknila. "In kaki si si to imenito izmisliš, da sveta prisla iz Pariza semkaj!"

Ploskala je z rokami, skakala, postajala nemirna in vlekla za lase Silvijo Monestier, ki ni bila tako živahnina in jo je njen oče bolj strogo vzgajal. Na hodniku je slovkovala znameniti napis v zlatih črkah na črnom marmorju: Napoleonu Primo Francorum Imperatoru Semper Augusto...

"Napoleon je prišel semkaj," je hotel gospod Monestier razlagati deklicama. "Bil je velik general, ki je povsod zmagoval."

Toda Julka se je uprala, saj vendar že pozna zgodbino in se je ne bo šele učila:

"Vem, vem. Sicer pa ni prišel sem, ampak gor. Gospa Acherjeva ga je videla."

(Dalje prih.)

Prireditve

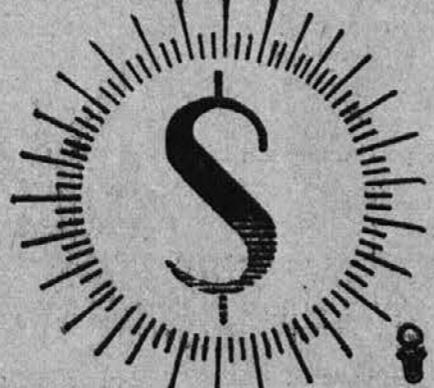
pikniki, veselice, igre, itd.
ne prinesejo dobička, če
ni povoljne

UDELEŽBE

Da je udeležba povoljna je treba oglašati!

Za večjo udeležbo oglašujte v listu

'Amerikanski Slovenec'

O TEM IN ONEM

UMRJE NAJ, KDOR KRŠI FARAONOV MIR!

Tutankhamon je zahteval svojo novo žrtvo. Vsaj tako pravijo tisti, ki verjamejo v strašno kletev: "Smrt naj zadeva takoj tistega, ki z zločinom grobi Tutankhamona." Ta kletev gre od roda do roda Egipčanov in zgovoril jo je menda neki duhovnik, ko so pokopavali mladega Tutankhamona pred tisoč leti. Prav slučajno je egiptovska ekspedicija, ki jo je vodil Lord Carnarvon, zahtevala še nove žrtve. Ucenjenci in časniki so si začeli razbijati glave, od kod pa ne nadna smrt večine članov slavnega ekspedicije. Izkopavanje egiptovskega zaklada ni bilo niti do polovice dovršeno, ko je že

umrlo polovica članov ekspedicije. Kot vzrok smrti so navajali vse mogoče okoliščine. Pisali so o zastrupljenih predmetih, nadalje o posebnih muščah, ki prenašajo kal smrtno bolezni. Dejansko pa si do danes niso mogli še razložiti vzroka smrti slavnih učenjakov.

Letos je umrl v Londonu egiptolog Arthur Weigall. Ta je pomagal raziskovalcu Howardu Carteluju po smrti Carnarvona in drugih članov ekspedicije pri raziskovanju. Za časa egiptovske ekspedicije je bil Weigall glavni nadzornik za staroslovstvo pri egiptanskih vladah in v tem svojstvu je tudi prisostvoval izkopavanju pri Tebah. Vse svoje življenje se je boril proti trditvi, da je smrt večine članov kriva omenjena kletev. Trditelj je tudi, da ni res, da bi bila ta kletev vklesana na steno Tutankhamonovega groba. Slavni egiptolog Ernst W. Wallis Budge, pri katerem je bil Weigall v šoli, je dal časniki značilno izjavo o vzrokih Weigallove smrti:

"Trdno sem prepričan, da je Weigall umrl kot nesrečna žrtva te kletve. Toda to ni kletev Faraona, to je samo avtosugestija. Weigall je bil razočaran človek v času, ko sta Lord Carnarvon in Carter odkrila Tutankhamonov grob. Weigall bi bil rad delal pod Carnarvonovim vodstvom, toda ta je rajš sprejel Carterja. Tako se je zgodilo, da je Weigall prisostvoval izkopavanju samo kot egiptski nadzornik starin. Po mojem mnenju so vzroki smrti Carnarvona in drugih 20 članov ekspedicije povsem naravnini. Morda so mušice nositeljice smrtonosnega strupa. Ko so se pojavili prvi smrtni primeri, sem lahko ugotovil popolni duševni in telesni preobrat pri Weigallu. Ni izključeno, da se je Weigall tako upiral trditvi, da bi bila kletev vklesana v steno groba, samo zato, da bi lažje varal in tolažil samega sebe. Weigall je bil popolnoma stršček. Razočaranja in težave so ga strelje. V ostalem pa jebolezen, za katero je trpel, še danes zdravnikom uganka. Že šest mesecev je ležal v postelji. Pred dobrim mesecem je prestal operacijo in tedaj je pričel upati. Toliko bolj me je zdaj presenetila vest o njegovih smrti. Njegova smrt je silno skrivnostna, kakor je skrivosten ves njegov duševni preobrat v zadnjih letih." — Tako pravi staroslovec Wallis Budge.

Vse kaže, da je Weigall sam verjel omenjeni kletvi ali pa, da je bil vsaj pod njen silno sugestijo. V svoji knjigi "Tutankhamon" pripoveduje o čudni zgodi. Ko so izkopavali, so mu izročili leseno podobno, prav za prav leseni kip, ki je predstavljal veliko mačko. Slučajno so ta kip položili v njegovo spalno sobo. Weigall je zaspal, imel pa je hude sanje. Nenadoma pa je siva mačka skočila pokonci in ga pričela praskati. Ko se je prebudil, se mu je zazdeleno, kakor da vidi strašno mačko, kako je zbežala skozi okno. V tem trenutku je nekaj počilo. Pričgal je luč in opazil, da se je kip razkljal na mestu, kjer je bil zapečljiven. Iz njega je padla mumija velike sive mačke. Za vratom je bila povezana in pod obvezo je bila globoka zarezava. Ta se je zdela tako sveža, kakor bi bila žival v tistem trenutku povezana. V sobi pod njim je spal njegov sluga. V istem času, ko je imel Weigall strašne sanje, je slugsu ugriznil škorpijon in nekaj ur nato je ubogi sluga izdihnih. V mrzlici je ves čas fantaziral in govoril o neki sivi mački, ki mu je stregla po življenju.

— Madrid, Španija. — Vlada je odpeljala v svoje teritorije v zapadni Afriki številne čete vojaštva, da umirijo uporne domačine. Istočasno pa so se pričela tudi pogajanja z domačini za mirno ureditev vprašanj.

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase istez za naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

— Novi zemljevid je interesantni zlasti za one, ki ne poznavajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokazuje vse to. Kdor ga želi, si ga naj naroči. STANE S POŠTNINO 30c, in se naroča od Knjigarna Amer. Slovenec 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMACK RD., CHICAGO, ILLINOIS

Ustanovili so ga 1. 399. po Kristu pod vladu cesarja Tinkuang-canga, ki ga imamejevo izumitelja tiskarskih črk iz svinca in srebra. Prvotno je list izhajal na šestih svilenih straneh in je bil skoraj 10 stoletij povsem neodvisen.

Nekega dne pa je svojo neodvisnost izgubil na precej grdu način. Začel je propagirati način, po katerem naj bi vlad poslala v Evropo učeno komisijo, da bi proučevala tamošnje šege in pridobitev v poročalu ob svojem povratku, katere bi se dale presaditi na kitajska tla. Vlada pa ni bila navdušena nad tem načrtom in je listu opetovano pokazala, da si ne želi propagande. Ker se list ni uklonil, so glavna urednica kratkomalo zaprla v obglavili, list pa postavili pod kontrolo.

L. 1800. je list, ki se je imenoval "Peking Pao", postal dnevnik. Priobčitev neke dvorne in trige. Začel je propagirati način, po katerem naj bi vlad poslala v Evropo učeno komisijo, da bi proučevala tamošnje šege in pridobitev v poročalu ob svojem povratku, katere bi se dale presaditi na kitajska tla. Vlada pa ni bila navdušena nad tem načrtom in je listu opetovano pokazala, da si ne želi propagande. L. 1912. so ga ustavili zaradi žaljivega odprtrega pisma na prvega predsednika kitajske republike. L. 1915. je spet izšel, a letos je prenehal izhajati menda za vselej.

ZA ZDRAVE ZOBE

Primitivni narodi imajo bolj zdrave zobe, kakor kulturni, čeprav jih ne čistijo. Angležinja May Mellanby že več let proučuje zobovje in je priobčila že tretjo razpravo o tem, zakaj imajo kulturni ljudje slabe zobe. Po njenem mnenju igra tu glavno vlogo prehrana. Zdravi, lepi zob je odvisni že od prehrane dojčeve matere, pozneje pa od prehrane otroka, dokler ne dobi drugih zob. V hrani mora biti dovolj vitaminov, apencna in žvepla. Najvažnejši je vitamin D. Ki naletimo nanj med drugimi v rumenjakih, živalski masti, mleku in ribjem olju. Če hočemo imeti kulturni ljudje zdrave zobe, morajo temeljito izpremeniti prehrano nosečih žensk in otrok. Pri otrocih so najvažnejša leta, ko imajo še mlečne zobe. Matere in otroci bi morali jesti več jajc, sira, rib in sočivja. Neobhodno je materinsko mleko, ki naj ga ima otrok vsaj prvo leto. Materinsku mleko naj se dadaja druga hrana